

УДК 378.14:613.7 <https://doi.org/10.17721/2415-3699.2018.7.21>

І. Усатова, канд. пед. наук;
В. Ткаченко, канд. пед. наук;
А. Ведмедюк, канд. пед. наук, доц.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Черкаси

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Розкрито шляхи удосконалення системи професійної освіти з метою підготовки майбутнього фахівця до практичного втілення ідеї здоров'язбереження нації на всіх етапах освітньої діяльності; з'ясовано нові підходи до розроблення змісту, форм і методів професійної підготовки фахівців нової формації; окреслено передумови створення концепції формування готовності майбутніх фахівців до здійснення інноваційної діяльності; сформульовано педагогічні умови ефективного використання здоров'язбережувальних технологій, висвітлено сутнісні характеристики та етапи підготовки майбутніх фахівців у закладах освіти; обґрунтовано основні положення, дотримання яких забезпечує підготовку фахівців нової формації до реалізації здоров'язбережувальних технологій.

Ключові слова: майбутній фахівець, новітні технології, здоров'язбережувальні технології.

Постановка проблеми. На шляху вступу України до глобалізованого економічного простору дедалі важливішим стає процес підготовки висококваліфікованих фахівців. Очевидним є факт, що модернізація економіки України неможлива без підготовки молодих кадрів з відповідним рівнем кваліфікації, оскільки саме вони здатні гнучко реагувати на нововведення, генерувати принципово нові ідеї, впроваджувати новітні технології, обслуговувати технологічно оновлене устаткування, адаптоване до сучасних вимог інноваційного суспільства.

Кардинальні соціально-економічні трансформації суспільства, посилення економічного розвитку, конкуренція на ринку праці, за висловом Л. Суценько, вимагають нових підходів до розроблення змісту, форм і методів професійної підготовки фахівців нової формації, упровадження в навчально-виховний процес вищих навчальних закладів сучасних технологій [11, с. 2]. Н. Белікова наголошує, що сучасні умови представляють нові вимоги до молодого фахівця, який повинен бути скерованим на розвиток відомих і пошук нових ідей, уміти швидко адаптуватися до мінливих умов професійної діяльності, продуктивно спілкуватися з людьми, психологічно грамотно поводитися з колегами та бути готовим до ризику й ухвалення рішень в умовах невизначеності [1, с. 308].

Серед компонентів розвитку освіти інноваційного типу Т. Кушнір виокремлює перехід до кредитно-модульної системи навчання; запровадження модульно-рейтингової системи контролю й оцінювання результатів навчання студентів; створення інноваційного інформаційно-освітнього середовища; розроблення організаційного та навчально-методичного забезпечення дисциплін; застосування новітніх навчальних технологій викладання [4, с. 248].

Необхідність в інноваційній спрямованості педагогічної діяльності, на думку О. Дубасенюк, зумовлена низкою обставин, а саме: соціально-економічні перетворення в суспільстві; науково-технічний процес, що вмотивовує необхідність оновлення системи вищої освіти, методології й технології організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах; посилення гуманітаризації змісту освіти; зміна обсягу і складу навчальних дисциплін, введення нових навчальних предметів; використання нових організаційних форм і технологій навчання; застосування педагогічних новацій [2, с. 4].

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти, пов'язані з її інтеграцією в загальноєвропейський освітній простір, аргументовано доводять доцільність кардинальних трансформацій у підготовці конкурентоспроможного високоосвіченого фахівця, орієнтованого на ідеї культивування загальнолюдських цінностей, збереження та зміцнення здоров'я молодого покоління, на сповідування ідеології здорового способу життя, пошук нових механізмів і форм оздоровлення, упровадження здоров'язбережувальних технологій.

Розв'язання проблеми якісної професійної підготовки майбутніх фахівців нині набуває особливої актуальності, оскільки дефіцит рухової активності серед дітей і підлітків, що прогресує в Україні, зумовлює негативні зміни в темпах зростання їхньої загальної захворюваності, породжує функціональні розлади системи й органів дитячого організму, низькі показники рівня здоров'я дітей загальноосвітніх навчальних закладів. Зміст професійної підготовки майбутніх фахівців повинен бути зорієнтований на озброєння теоретичними знаннями й практичними вміннями щодо використання здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності.

Водночас у підготовці майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій існують суперечності: між значущістю здоров'язбережувальних технологій для педагогічної роботи та браком теоретико-методичного підґрунтя у процесі професійної освіти; між орієнтацією на нові моделі навчально-виховного процесу у вищій школі і неналежним рівнем опрацювання **теоретичних, методичних засад і педагогічних умов, а також** недостатнім програмно-методичним та технологічним забезпеченням. Необхідність вирішення цих суперечностей потребує переосмислення цілей, завдань і змісту підготовки майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій відповідно до вимог сучасної освіти.

Стан дослідження. Проблему сучасної системи розвитку освіти інноваційного типу вивчали вітчизняні й зарубіжні дослідники: А. Алексюк, Ю. Бабанський, Дж. Гарднер, М. Дичківська, Л. Ланда, З. Петрасинський, І. Підласий, С. Поляков, Г. Селевко, П. Уайтфілд Л. Штефан та ін. Учені довели, що досягнути ефективності підготовки майбутнього фахівця до реалізації здоров'язбережувальних технологій неможливо в разі відсутності сформованих навичок і вмінь використовувати весь спектр ресурсів інноваційних педагогічних технологій. Наголошено, що винятково значущим для майбутнього фахівця є вміння ефективно володіти компонентами інноваційної діяльності, а саме: запровадження в процес навчання інтерактивних технологій, використання диференційованого підходу, наявність здоров'язбережувальних компетенцій, організація позааудиторної науково-дослідницької діяльності. Ці вміння дають змогу успішно розв'язувати здоров'язбережувальні завдання.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Унаслідок опрацювання педагогічної теорії *проаналізовано ступінь дослідження* проблеми підготовки майбутнього фахівця до практичного втілення ідеї здоров'язбереження. Зроблено висновки, що процес підготовки майбутнього фахівця до реалізації здоров'язбережувальних технологій, зокрема його теоретико-методичне підґрунтя, дотепер не був предметом спеціальної розвідки.

Враховуючи це, можна визначити *мету статті*. Вона полягає у проведенні аналізу шляхів реформування і обґрунтуванні напрямків модернізації підготовки майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій.

Виклад основних положень. На наш погляд, традиційний формат побудови навчального процесу ускладнює формування високого рівня фахової компетентності та професійно значущих якостей майбутнього фахівця. В. Стоянов зазначає, що в останні роки в педагогічній практиці помітний напрям розроблення й апробації методів і засобів, основою яких слугують інноваційні технології – упровадження нового в педагогічний процес [8, с. 109]. Автор наголошує, що саме інноваційна діяльність – основа вдосконалення навчального процесу, сутність якої полягає в упровадженні сучасних засобів і методів у традиційну систему освіти [8, с. 109].

Модернізація процесу професійної підготовки майбутніх фахівців нової формації, на думку В. Мартиненко, вимагає розроблення, створення й забезпечення освітнього процесу [6, с. 114]. Майбутній фахівець повинен знати: зміст інноваційних технологій; форми, методи й принципи організації інноваційного навчання; медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у своїй професійній галузі. Водночас він має вміти: планувати, організовувати та проводити заняття з використанням інноваційних технологій; застосовувати сучасні засоби й методи навчання, адекватні до змісту інноваційних технологій; оцінювати ефективність використовуваних технологій і контролювати якість навчально-виховного процесу; аналізувати й корегувати свою професійну діяльність; організовувати та проводити наукові дослідження у сфері професійної діяльності [6, с. 114].

Проаналізувавши погляди науковців на витлумачення поняття "інновація" і зваживши, зокрема, на концепцію Й. Шумпетера, Ю. Лавріненко підсумував, що "інновація" – це пошук нового, нетрадиційного способу досягнення мети, який сприяє використанню результатів наукових досліджень і розробок, спрямованих на вдосконалення процесу виробничої діяльності [5, с. 194]. Уважаємо надзвичайно цінним умінь майбутніх фахівців використовувати новітні технології навчання, оскільки це дає змогу успішно виконувати низку методичних, організаційних і здоров'язбережувальних завдань.

Застосування технологій у навчанні, за висловом сприяє розвитку індивідуальних ресурсів студентів і викладачів, формує навички самостійного мислення, ініціативність і відповідальність за виконану роботу, а також зменшує психологічні навантаження на студентів і викладачів у процесі взаємного обміну знаннями.

В останні десятиріччя вчені активно дискутують із приводу з'ясування сутності поняття "педагогічна технологія", що характеризують як науку, яка досліджує найраціональніші шляхи навчання; як систему способів, принципів і регулятивів, застосовуваних у навчанні; як реальний процес навчання (О. Колодницька); як певний інструмент навчання, яким може оволодіти кожний педагог (М. Дичківська); як певний набір операцій із конструювання, формування й контролю знань, умінь, навичок і відношень відповідно до поставленої мети (Г. Строганова); як спеціальну форму пізнавальної діяльності (М. Карченкова); як педагогічну систему, яка інтегрує способи й засоби організації, проведення, управління освітнім процесом, спрямовані на підвищення його ефективності через досягнення запланованих результатів з одночасним забезпеченням сприятливих умов для всіх учасників педагогічного процесу (Н. Корольова). Ці позиції вчених послугували основою для наукового пошуку,

покликаного обґрунтувати доцільність підготовки майбутніх фахівців до застосування новітніх технологій.

Учені акцентують увагу на ефективності технологій навчання для підготовки майбутніх фахівців. Так, корекційно-оздоровчі технології (Н. Кот) пов'язані з умінням студентів використовувати індивідуально-оптимальні технології для кожної дитини, що має відхилення у фізичному стані; проводити регулярне тестування найважливіших характеристик цього стану для накопичення інформації про динаміку фізичного та психічного здоров'я, виконання на цій основі періодичної корекції тренувальних програм. Інноваційні технології (О. Харченко) тісно пов'язані з формуванням у студентів мотивації до навчання, що впливає на їхню професійну компетентність та якість засвоєних знань і розвиток фахових умінь та навичок. Особистісно орієнтовані технології (О. Ільків) стосуються модульно-розвивального навчання, інформаційно-комунікаційних технологій, методу проектів. Технологія диференційованого навчання (С. Іванніков) сприяє формуванню в майбутніх фахівців умінь діагностувати стан і рівень фізичного розвитку учнів, опануванню певного арсеналу діагностичних тестів; маркує потребу в розробленні індивідуальних програм фізичного розвитку підтримувального або корекційного спрямування для кожного учня. Ігрові технології (О. Брусенцева) оптимізують формування вмінь розв'язувати завдання на основі компромісного вибору (ділові й рольові ігри, імітаційні вправи, індивідуальний тренінг; розв'язання практичних ситуацій і задач, комп'ютерні програми тощо) [1, с. 210].

Україні необхідно навчити студента самостійно керувати освітньою діяльністю, розвинути системний стиль мислення, зосередити зусилля не на запам'ятовування навчального матеріалу, а на його осмислення. Такий підхід дасть змогу підвищити успішність, посилити мотивацію навчання, активувати інтерес до обраної професії та екстраполювати знання в практичний вимір. Для якісної підготовки фахівця-професіонала необхідно перебудувати технології навчання студентів ВНЗ. На наше переконання, базовим компонентом підготовки слугує опанування студентами інноваційних технологій, що оптимізують реалізацію здоров'язбережувальних технологій.

Серед найперспективніших напрямів удосконалення підготовки майбутніх кадрів до реалізації здоров'язбережувальних технологій варто назвати застосування активних форм і методів навчання, що зорієнтовані передовсім на інтенсифікацію пізнавальної діяльності студентів, синтезують педагогічні дії з ініціативним самостійним пошуком знань.

Інтерактивне навчання, на нашу думку, уможливорює створення умов, за яких студент самостійно здобуває, пізнає й конструює знання. Це суттєва відмінність активного навчання від традиційної системи освіти. Імпонує позиція Д. Остапчук, Н. Мирончук стосовно витлумачення поняття "інтерактивне навчання" як спеціальної форми організації пізнавальної діяльності, що має конкретну передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність, а навчальний процес відбувається на тлі постійної, активної взаємодії всіх його членів [9]. Автори зауважують, що інтерактивні методи є не тільки засобом покращення навчання, а й засобом посилення виховних впливів [9].

Н. Белікова зазначає, що всі методи навчання тією чи тією мірою реалізують завдання розвитку активності студентів, але в разі використання активних та інтерактивних методів навчання студент перебуває в умовах, коли він не може бути неактивним (примусова активність).

Проте специфічна організація цих методів навчання робить їх комфортними й орієнтованими на студента. Такий підхід дає змогу трактувати активні та інтерактивні методи навчання як методи, що створюють умови для вияву активності й самостійності студентів у виконанні освітніх завдань під час взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу [1, с. 314].

Інтерактивне навчання створює сукупний ефект, який виявляється в тому, що в майбутніх фахівців на тлі програмного засвоєння знань формуються: уміння співпрацювати, продуктивність якого залежить від зміни стратегії взаємодії, можливості залучати студентів у навчальну взаємодію й характеру групової взаємодії; комунікативна компетентність, що засвідчує зміну стилю спілкування, усвідомлення бар'єрів спілкування, характер виконання комунікативних завдань; толерантність, яка вирізняється сприйняттям інших людей і забезпечує повноту та адекватність спілкування в різних ситуаціях.

Отже, оперування інтерактивними методами під час оволодіння змістом теоретичних і практичних дисциплін посилює зацікавлення студентів майбутньою професійною діяльністю; удосконалює аналітичні здібності й комунікативні навички; допомагає досягти високого рівня самостійності висловлювань; підвищує емоційність занять; уможливорює атмосферу співпраці.

Унаслідок осмислення сутності поняття "інтерактивні методи навчання" виокремлено його змістові характеристики: високий ступінь включення студентів в освітній процес; "вимушена активність" – примусова активізація мислення й роботи студентів; посилене емоційне включення студентів і креативний характер занять; колективне формування зусиль, інтенсифікація процесу навчання. Інтерактивні методи навчання, що передбачають суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників педагогічного процесу, їх самоактуалізацію та самоорієнтацію.

Студент постає не пасивним об'єктом, на який зорієнтована педагогічна дія, а активним суб'єктом, включеним у педагогічний процес. При цьому він отримує змогу підвищити рівень самостійності, а також обрати зміст і методи навчання. Суб'єктний досвід, а саме навички в реалізації здоров'язбережувальних технологій, розширюється та ускладнюється поступово, починаючи з першого курсу: від пізнання себе як суб'єкта життєдіяльності, який експериментує в галузі здоров'язбереження, до саморозвитку особистості студента як професіонала, спроможного впроваджувати фахові інновації [1, с. 154-155].

Інтерактивні методи навчання оптимізують ініціативність студентів в освітньому процесі, що стимулює педагога, який виконує, зокрема, роль консультанта. Інтерактивні дії повинні мати особистісно орієнтований, систематичний і творчий характер. У процесі підготовки майбутніх фахівців використано як традиційні методи навчання, так і інтерактивні методи фахової підготовки майбутніх кадрів.

Отже, інтеграція методичної підготовки майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій, зокрема застосування інноваційних технологій навчання, поступово зміщує акценти в значущості засвоєння інформації, утверджуючи самостійний пошук її студентами на останніх курсах навчання, формуючи професійну компетентність майбутніх фахівців.

Наголосимо, що потужним інструментом оптимізації професійного становлення майбутніх професіоналів є спрямованість фахового навчання на застосування диференційованого підходу, зокрема врахування індивідуально-типологічних особливостей учнів.

У системі підготовки майбутніх фахівців пріоритетне місце посідає формування цілісного уявлення про сутність диференційованого підходу; ознайомлення з особ-

ливостями реалізації різновидів диференціації; опанування методів (методик) діагностики особливостей учнів; засвоєння комплексу вмінь, що дають змогу впровадити диференційований підхід у професійно-педагогічну діяльність [11, с. 79].

У руслі формування ціннісних орієнтацій особистості майбутнього професіонала важливими є висновки про те, що цей процес відбувається через творче освоєння професійно-типових елементів у педагогічній діяльності за одночасного створення власної системи індивідуально неповторного своєрідного комплексу способів, прийомів і засобів, постійного самовдосконалення, а також в активному внутрішньому прагненні фахівця виконати по-своєму педагогічні завдання, які ставить професійно-педагогічна дійсність.

Отже, застосування індивідуально-диференційованого підходу в підготовці майбутніх фахівців формує в студентів потребу в самоосвіті; уможливорює ефективну працю майбутніх кадрів, добір оптимальних методів і прийомів педагогічного впливу на учнів; актуалізує пізнавальні інтереси студентів.

Отже, підготовка майбутнього фахівця до застосування диференційованого підходу оптимізує професійне становлення, формує потребу в самоосвіті, уможливорює ефективну діяльність, добір оптимальних методів і прийомів педагогічного впливу на учнів, посилює пізнавальні інтереси студентів до впровадження диференційованого підходу, нейтралізує формалізм у системі оцінювання стану здоров'я учнів, спонукає до генерування ідей, пошуку шляхів подолання стандартних і проблемних ситуацій тощо.

Розуміння необхідності переходу навчального процесу на суб'єктну основу, орієнтації на саморозвиток особистості, адаптації навчального процесу до потреб і можливостей учня зумовило особливу увагу педагогів до здоров'язбережувальних технологій, що оптимізують реалізацію особистісно орієнтованої освіти.

Розвиток здоров'язбережувальних компетенцій студентів – одна з домінуючих умов фахової підготовки, оскільки нині запотребованим є не лише володіння певним набором знань умінь і навичок, а й розуміння доцільності здоров'язбережувальних дій, ставлення до свого здоров'я як цінності життя, збереження себе як життєдіяльного громадянина. Т. Самуєв зазначає, що формування здоров'язбережувальних компетенцій студентів – складний інтегральний процес, для якого характерна наявність знань, умінь і навичок, необхідних для здоров'язбережувальної діяльності, що сприяє саморозвиткові, самоосвіті студентів, їх адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища та ефективному оволодінню професійними навичками в умовах цілісного освітнього процесу ВНЗ [10].

Здоров'язбережувальні компетенції є важливим складником професійної підготовки сучасного фахівця, яка формує гуманітарне мислення, поведінку діяльності майбутніх спеціалістів, розвиває інтелектуальну, емоційно-вольову сферу людини, сприяє збагаченню морально-естетичного досвіду та інтеграції фізичної й професійної культур та особистості.

На нашу думку, для реалізації здоров'язбережувальних технологій, а також виконання майбутнім фахівцем функцій педагогічної діяльності необхідно налагодити зв'язок між освітнім процесом ВНЗ та вимогами в обраній професії. Це дасть змогу модернізувати навчання в аспекті формування в майбутнього спеціаліста потрібного набору компетенцій.

Сукупність здоров'язбережувальних компетенцій – провідний складник підготовки майбутнього фахівця до реалізації здоров'язбережувальних технологій, оскільки це досягнення інтегрованого кінцевого результату освіти

у ВНЗ, що передбачає поєднання гармонійної цілісності знань бази компетенцій із майбутньою практичною здоров'язбережувальною діяльністю, своєчасне впровадження інноваційних ідей, узагальнення фонду знань, умінь, навичок, до складу яких входять знання анатомо-фізіологічної, педагогічної, психологічної характеристики стану здоров'я й фізичного розвитку учнів; знання технологій, спрямованих на коригування здоров'я учнів, оздоровлення та зміцнення дитячого організму, покращення фізичного розвитку [10].

Як зазначено вище, ефективність реалізації здоров'язбережувальних технологій залежить від необхідного набору здоров'язбережувальних компетенцій для ухвалення рішень стосовно діяльності у сфері обраної професії, для досягнення результату на конкретному робочому місці в певних умовах, формування діяльнісної позиції студента в початково-виховному процесі, розвиток особистісних професійних якостей, здібностей, навичок і знань майбутнього професіонала щодо реалізації здоров'язбережувальних технологій.

Отже, однією з виокремлених нами педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій є використання ним інтерактивних технологій, диференційованого підходу, здоров'язбережувальних компетенцій.

На наш погляд, одним зі змістовних етапів процесу підготовки майбутніх спеціалістів до реалізації здоров'язбережувальних технологій є організація позааудиторної діяльності, що відбувається в позааудиторний час, оптимізуючи особистісний розвиток, поглиблюючи фахові знання й формуючи професійно значущі якості.

Л. Ніколенко, аналізуючи наукові погляди, характеризує позааудиторну діяльність у ВНЗ як систему навчальних і виховних заходів, що є органічним складником освітнього процесу та створює умови для всебічного розвитку, соціального становлення й самореалізації студентів [7, с. 22]. Дослідниця звертає увагу, що позааудиторна діяльність має потужні можливості для самореалізації студента, оскільки відбувається найбільш тісне міжособистісне неформальне спілкування студентів, культурне збагачення й духовне, професійне та соціальне становлення особистості [7, с. 24].

Наукове зацікавлення становлять міркування В. Коваль стосовно того, що позааудиторну діяльність у ВНЗ будують не для студентів, а зі студентами, зважаючи на їхні інтереси й можливості. Цю роботу проводять у формі різноманітних заходів у групі, на факультеті, у вищому навчальному закладі; вона стимулює формування особистості майбутнього фахівця [3, с. 285]. Позааудиторна робота зі студентами у ВНЗ має низку суттєвих переваг порівняно з аудиторною, зокрема: сувора необмеженість у часі, унеможливлене авторитарне керівництво викладачів, об'єднання студентів за інтересами, позитивний вплив на міжособистісні взаємини учасників, сприяння їх самореалізації, спрямованість на розширення й поглиблення професійних знань, організацію творчої діяльності тощо. Формування в майбутніх фахівців потреби в самоосвіті, самопізнанні та прагнення до самовиховання, розвиток творчого мислення – обґрунтована педагогічна умова, що раціонально поєднує самостійні й індивідуальні завдання, засвоєні знання та аудиторний практичний досвід під час проходження практики, практичні вміння розв'язувати професійні ситуації, пов'язані з реалізацією здоров'язбережувальних технологій.

Висновки. Обґрунтовано необхідність створення й реалізації цілісного науково-методичного супроводу підготовки майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій, що збагатить і розширить зміст підготовки майбутніх кадрів, поглибить окремі розділи

навчальних дисциплін, спрямовані на формування теоретичної і практичної готовності студентів до реалізації здоров'язбережувальних технологій.

Удосконалення методичної системи підготовки майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій дало змогу посилити ефективність фахової підготовки майбутніх спеціалістів до застосування новітніх технологій, змістити акцент зі значущості процесів засвоєння інформації студентами молодших курсів на самостійний пошук її студентами старших курсів, для набуття професійної компетентності.

Доведено, що завдяки інтерактивним технологіям студент стає активним об'єктом педагогічної дії, отримує змогу поліпшити рівень самостійності, пізнати себе як суб'єкта життєдіяльності, експериментувати у сфері здоров'язбереження, саморозвиватися як професіонал, який уміє оперувати інноваційними здоров'язбережувальними технологіями.

З'ясовано, що диференційований підхід слугує потужним інструментом поліпшення їхнього фахового становлення у ВНЗ, допомагає реалізувати потребу в самоосвіті, створює умови для ефективної праці майбутніх фахівців, відбору доцільних методів і прийомів педагогічного впливу на учнів; актуалізує пізнавальні інтереси студентів у руслі диференційованого підходу; нейтралізує формалізм у системі оцінювання стану здоров'я; стимулює бажання ініціювати, перебувати в пошуку альтернативних варіантів розв'язання стандартних і проблемних ситуацій.

У статті наголошено, що ефективність здоров'язбережувальних технологій залежить від набору здоров'язбережувальних компетенцій, які допомагають формуванню діяльнісної позиції студента в початково-виховному процесі, розвитку особистісних професійних якостей, здібностей, навичок і знань майбутніх фахівців. Раціональне поєднання самостійних та індивідуальних завдань, застосування опанованих знань та аудиторного практичного досвіду, умінь у процесі розв'язання професійних ситуацій, спрямованих на реалізацію здоров'язбережувальних технологій, сприяють розвитку творчого мислення, формуванню в майбутніх фахівців потреби в самоосвіті, самопізнанні та прагнення до самовиховання.

Виокремлено й обґрунтовано низку педагогічних умов, які сприяють формуванню готовності майбутніх фахівців до реалізації здоров'язбережувальних технологій:

- інтеграція теоретичної та практичної професійної підготовки студентів шляхом модернізації змісту, форм і методів навчання щодо професійного становлення майбутнього фахівця-професіонала у реалізації здоров'язбережувальних технологій;
- створення й реалізація цілісного науково-методичного супроводу завдяки розширенню змісту здоров'язбережувальних технологій в окремих розділах профільних дисциплін;
- використання майбутнім фахівцем інтерактивних технологій, диференційованого підходу, здоров'язбережувальних компетенцій;
- формування в майбутніх фахівців потреби в самоосвіті, самопізнанні та прагнення до самовиховання, розвиток творчого мислення.

Список використаних джерел

1. Белікова Н. О. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності : дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 / Н. О. Белікова; Луцький ін-т розвитку людини Університету "Україна". – Луцьк, 2012.
2. Дубасенюк О. А. Інноваційні навчальні технології – основа модернізації університетської освіти / О. А. Дубасенюк // Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін : зб. наук.-метод. пр. ; за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : ЖДУ, 2004. – С. 3–14.
3. Коваль В. Ю. Система позааудиторної діяльності студентів вищих навчальних закладів / В. Ю. Коваль // Зб. наук. пр. – Серія: Педагогічні науки ; за ред. Є. С. Барбіна. – Херсон, 2009. – Вип. 55. – С. 282–286.

4. Кушнір Т. Б. Інноваційні підходи до розвитку вищих навчальних закладів України в умовах формування єдиного європейського освітнього простору / Т. Б. Кушнір // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. – Ужгород : ЗакДУ, 2010. – Вип. 2. – С. 237–265.

5. Лаврінченко Ю. М. Теоретичні аспекти визначення сутності інновацій / Ю. М. Лаврінченко // Вісн. Запоріж. нац. ун-ту : зб. наук. ст. – Серія: Економічні науки. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – № 2 (6). – С. 191–195.

Мартиненко В. В. Безперервна підготовка фахівців фізичного виховання і спорту / В. В. Мартиненко // Наукові праці. – Серія: Педагогіка. – 2009. – № 99. – Т. 112. – С. 111–115.

6. Ніколенко Л. М. Поняття позааудиторної діяльності у соціально-педагогічному аспекті / Л. М. Ніколенко // Вісн. Дніпропетр. ун-ту імені Альфреда Нобеля. – Серія: Педагогіка і психологія. – 2013. – № 1. – С. 21–25.

7. Стоянов В. А. Інформаційні технології як інструментальна основа підготовки вчителів фізичної культури в умовах інформатизації суспільства / В. А. Стоянов // Вісн. Харків. держ. акад. культури. – 2013. – Вип. 39. – С. 109–116.

8. Остапчук Д. Інтерактивні методи навчання у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Д. Остапчук, Н. М. Мирончук // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : зб. наук. пр. – Житомир : ЖДУ, 2014. – С. 140–143.

9. Самусь Т. В. Теоретичні підходи до проблеми формування здоров'язбережувальних компетенцій у студентів ВНЗ [Електронний ресурс] / Т. В. Самусь // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. – Серія: Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 108.1. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuP_2013_1_108_30.pdf.

10. Сущенко Л. П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах : автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 / Л. П. Сущенко ; Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К. : Знання, 2003.

References

1. Byelikova N. O. Teoretychni i metodychni zasady pidgotovky majbutnix faxivciv z fizychnoyi reabilitaciyi do zdorov'yzberezhuvannyi diyal'nosti : dy's. ... d-ra ped. nauk : specz. 13.00.04 / N. O. Byelikova; Lucz'kyj in-t rozvytku lyudy'ny' Universytetu "Ukrayina". – Lucz'k, 2012.

2. Dubasenyuk O. A. Innovacijni navchal'ni tehnologiyi – osnova modernizaciyi universytets'koyi osvity' / O. A. Dubasenyuk // Osvitni innovacijni

texnologiyi u procesi vykladannya navchal'nyx dy'scyplin : zb. nauk.-metod. pr. ; za red. O. A. Dubasenyuk. – Zhy'tomyr : ZhDU, 2004. – S. 3–14.

3. Koval' V. Yu. Sy'stema pozaadytornoyi diyal'nosti studentiv vy'shyx navchal'nyx zakladiv / V. Yu. Koval' // Zb. nauk. pr. – Seriya: Pedagogichni nauky' ; za red. Ye. S. Barbina. – Xerson, 2009. – Vy'p. 55. – S. 282–286.

4. Kushnir T. B. Innovacijni pidxody' do rozvytku vy'shyx navchal'nyx zakladiv Ukrayiny' v umovax formuvannya yedy'nogo yevropejs'kogo osvith'ogo prostoru / T. B. Kushnir // Geopolityka Ukrayiny': istoriya i suchasnist' : zb. nauk. pr. – Uzhgorod : ZakDU, 2010. – Vy'p. 2. – S. 237–265.

5. Lavrinenko Yu. M. Teoretychni aspekty' vy'znachennya sutnosti innovacij / Yu. M. Lavrinenko // Visnyk Zaporiz'kogo nacional'nogo un-tu : zb. nauk. st. – Seriya: Ekonomichni nauky'. – Zaporizhzhya : ZNU, 2010. – № 2 (6). – S. 191–195.

6. Martynenko V. V. Bezperervna pidgotovka faxivciv fizychnogo vy'xovannya i sportu / V. V. Martynenko // Naukovi pracj. – Seriya: Pedagogika. – 2009. – № 99. – Т. 112. – С. 111–115.

7. Nikolenko L. M. Ponyattya pozaadytornoyi diyal'nosti u social'no-pedagogichnomu aspekti / L. M. Nikolenko // Visnyk Dnipropetrovs'kogo un-tu imeni Al'freda Nobelya. – Seriya: Pedagogika i psy'xologiya. – 2013. – № 1. – S. 21–25.

8. Stoyanov V. A. Informacijni tehnologiyi yak instrumental'na osnova pidgotovky' vchy'teliv fizychnoyi kul'tury' v umovax informatyzaciyi suspil'stva / V. A. Stoyanov // Visnyk Xarkivs'koyi derzhavnoyi akademiyi kul'tury'. – 2013. – Vy'p. 39. – S. 109–116.

9. Ostapchuk D. Interaktyvni metody' navchannya u vy'shyx navchal'nyx zakladax [Elektronnyj resurs] / D. Ostapchuk, N. M. Myronchuk // Modernizacija vy'shhoj osvity' v Ukrayini ta za kordonom : zb. nauk. pr. – Zhy'tomyr : ZhDU, 2014. – S. 140–143.

10. Samus' T. V. Teoretychni pidxody' do problemy' formuvannya zdorov'yzberezhuvannyi kompetencij u studentiv VNZ [Elektronnyj resurs] / T. V. Samus' // Visnyk Chernigivs'kogo nacional'nogo pedagogichnogo un-tu. – Seriya: Pedagogichni nauky'. – 2013. – Vy'p. 108.1. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuP_2013_1_108_30.pdf.

11. Sushhenko L. P. Teoretyko-metodologichni zasady' profesijnoyi pidgotovky' majbutnix faxivciv fizychnogo vy'xovannya ta sportu u vy'shyx navchal'nyx zakladax : avtoreferat dy'sertaciyi na zdobuttja naukovo stupenya d-ra ped. nauk : specz. 13.00.04 / L. P. Sushhenko ; In-t pedagogiky' i psy'xologiyi profesijnoyi osvity' APN Ukrayiny'. – K. Znannya, 2003.

Надійшла до редколегії 04.02.18

I. Usatova, PhD in Pedagogy;

V. Tkachenko, PhD in Pedagogy;

A. Vedmediuk, PhD in Pedagogy, Associate Professor

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy, Ukraine

THE LATEST TECHNOLOGIES OF PREPARING FUTURE SPECIALISTS FOR THE IMPLEMENTATION OF HEALTHCARE SAVING TECHNOLOGIES

In the article on the basis of scientific and pedagogical sources the ways of perfection of the system of professional education with the purpose of preparing the future specialist for the practical realization of the idea of health saving of the nation at all stages of educational activity are analyzed and solved. New approaches to the development of the content, forms and methods of professional training of specialists of the new formation, as well as introduction of the modern technologies in the educational process of higher educational institutions are studied. It is noted that the educational process should be transformed in the direction of individualization of educational interaction, learning, formation of creative thinking and increase of independent work of students. It is characterized that a specialist-innovator is the bearer of specific innovations, their creator, modifier, it has wide possibilities and has an unlimited field of activity, since in practice it is convinced of the efficiency of existing technologies and teaching methods and can correct them, carry out research work, develop new methods and technology. The focus of this activity is the innovative potential of a future specialist. The directions of introduction into the educational process of modern technologies are revealed, where the teacher becomes more and more the functions of a consultant, counselor, mentor, since in professional activity not only special subject knowledge is realized, but also modern knowledge in the field of pedagogy and psychology, acmeology, technology of education and upbringing. In the course of scientific research, the preconditions for creating a concept for forming the readiness of future specialists for the implementation of innovation as the basis for improving the educational process, the essence of which is the introduction of modern tools and methods into the traditional system of education, is outlined. The pedagogical conditions of effective use of health-saving technologies are formulated, essential characteristics and stages of training of future specialists in educational institutions are highlighted; substantiated the basic provisions, the observance of which provides the training of specialists of the new formation to the implementation of healthcare-saving technologies. It is emphasized that in the educational space of a higher educational institution it is necessary to create conditions that will promote the formation of the right attitude of health professionals to the health of the future as the main value of the person that will significantly stimulate their reflective activity and awareness of personal responsibility for the health of their pupils.

Keywords: future specialist, the latest technologies, health-saving technologies.